

ת"פ 28643/09 - מע"מ עכו נגד עופר יחיאלב

בית משפט השלום בקריות
ת"פ 28643-09 מע"מ עכו נ' יחיאלב

בפני כבוד השופט יוסף טורס
בעניין: מע"מ עכו

המואשימה

נגד
עופר יחיאלב
הנאשם

גזר דין

כתב האישום וההיליכים

1. הנאשם הורשע על פי הודהתו בכתב אישום מתווך בעבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים (30 עבירות), לפי סעיף 117 (א)(6)+ לחוק מס ערך נוסף, תשל"ז-1975 וכן תקנה 20 לתקנות מס ערך נוסף תשל"ז-1976 (להלן: "החוק" וכן "התקנות").

2. בהתאם לעובדות כתב האישום המתווך, במועדים הרלוונטיים עסק הנאשם בתחום מכירתبشر. בין השנים 2011-2016, לא הגיע הנאשם במהלך 30 דוחות מע"מ תקופתיים (כמפורט בטבלה בכתב האישום), וזאת בניגוד לדרישת החוק והתקנות.

טעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המואשימה הפנתה לחומרת העונש של הנאשם הנלמדת מריבוי העבירות. לדבריה במעשה גזל הנאשם ועיבב שלא כדין את כספי המע"מ אותו גבה מלוקחותיו והשייכים למדינה. ביחס למתחם הענישה ההולם את המעשים, לא התקיימה המואשימה לשאלת אם מדובר במספר אירועים או שמא אחד ונראה לפיה היחס בין המתחם לו טעונה (4-6 חודשים מאסר) לבין העונש לו עטרה (8 חודשים מאסר) כי כיוונה למתחם הולם לכל עבירה ולא לכל העבירות היחיד. בהתייחס לעונש הראו שיש להטיל על הנאשם טענה המואשימה כי הנאשם בעל עבר פלילי וכי לא הסיר את המחדל למורות חלוף תקופה ארוכה. על כן ביקשה המואשימה להטיל על הנאשם עונש מאסר בפועל ברף העליון של המתחם לצד קנס הנע בין

10,000-20,000 ואנ' מאסר מותנה והתחייבות.

4. ב"כ הנאשם הפנה לנסיבות ביצוע העבירות וטען כי מדובר בעבירות מסווג עוון, המצויה במדד ג נמוך של חומרה ואשר אין כללות רכיב של כוונה. מכאן ניתן למתחם עונש הולם אחד הנע בין מאסר מותנה ל-6 חודשים וחמש שנים בעבודות שירות. ביחס לעונש הרואוי שיש להטיל על הנאשם, הפנה הסגנור לנסיבותו האישיות הכוללות את מצבו הכלכלי הקשה. בעניין זה הגיע הסגנור את רשותת תיקי ה Howell'פ התלוים ועומדים נגד הנאשם ואשתו, המסתכנים בהם בכ- 4 מיליון ₪. עוד ציין הסגנור שכיוום העסק סגור וה הנאשם עובד כಚיר ומשתכר כ-6,000 ₪. בנוסף צינו הוודאות הנתבעת והשייח' שבהגשת כתב האישום (כתב האישום המקורי הוגש ב-2014 בגין עבירות שנערכו בין השנים 2011-2014). ביחס לעברו הפלילי של הנאשם טען הסגנור כי זה אינו כולל עבירות מס. מכאן ביקש הסגנור להטיל על הנאשם עונש צופה פנ' עתיד לצד קנס שיהלום את מצבו הכלכלי.

5. הנאשם בדבריו האחרון ביקש הזדמנויות נוספות להסביר את המחדלים והדגיש את מצבו הכלכלי הקשה.

דין והכרעה

6. כדי, מאז תיקון 113 לחוק העונשין גזר הדין ניתן במסגרת הליך תלת שלבי. בשלב הראשון יש לקבוע אם כתוב האישום מתאר איורע אחד או מספר איורעים. לאחר מכן יש לקבוע את מתחם העונשה ההולם את האירע ובסופו של תהליך, יש להחליט אם נכון להרוג מהמתחם שנקבע, שאחרת יגזר העונש בגדרו המתחם. הצדדים לא התייחסו לשאלת זו בצורה מפורשת ולידי מדבר באירוע אחד הכלול במספר עבירות. בחינת ענייננו על-פי מבחן הקשר ההדווק מלמדת כי מעשיו של הנאשם הם רצף של עבירות זהות, עד כי פיצולים גורע מאופיים הייחודי מכלול. על כן יש לראותם כמסכת עברינית אחת אשר יש לקבוע בגין מתחם עונש אחד. עם זאת, מובן שבקביעת המתחם יבוא בחשבון כי מדובר במספר רב של עבירות חוזרות (ראו: ע"פ 13/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (17.3.16) ודנ"פ 2999/16 בענייננו. וכן ע"פ 4910/13 **ג'ابر נ' מדינת ישראל** (29.10.14); ע"פ 2519/14 **קייאן נ' מדינת ישראל** (29.12.14); רע"פ 4760/14 **קיסלמן נ' מדינת ישראל** (7.5.15); ע"פ 14/14 **אחמד עיסא ואח' נ' מדינת ישראל** (23.6.15); ע"פ 1261/15 **מדינת ישראל נ' יוסף דלאל** (3.9.15)).

7. אצין כי אף אם נכון היה לראות בכל עבירה כאירוע נפרד, ברוי שמדובר היה בשלושים מתחמים זחים (ושונים כМОון שימושית מזה שקבועתי) ובסופו של יום נכון היה להטיל עונש אחד כולל, תוך התחשבות בריבוי העבירות (ראו דברי כ' הנשיאה נאור בסעיף 2 לפסק דין בע"פ 13/13 **מזרחי נ' מדינת ישראל** (17.3.16) שהזכיר לעיל).

8. **הערכתם המוגנים בבסיס העבירה ומידת הפגיעה בהם:** במקרים פגע הנאשם בצדקה ממשית, חזרת ונשנית, בקופה הציבורית. פגעה זו גורמת גם לפגיעה עקיפה באזרחי המדינה הנהנים משירותי המדינה שמוקורים בגבייה מיסים. כמו כן, עבירות אלו פוגעת בערך השוויון בנשיאות נטל המס (רע"פ 977/13 **אודי נ' מדינת ישראל**

(20.2.13) רע"פ 4684/12 גחל' נ' מדינת ישראל (14.6.2012). כן ראו:

" עבריות המס בכללה, איננה מסתמכת אך בגריעת כספים מ קופת המדינה. היא פוגעת בתודעה האחראית המשותפת של אזרחיה המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לשיפור צורכי החברה, ובתשתיות האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביהט המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעות מרמה מתוחכמים, קשים לאייתו. כבר נאמר לא אחת בפסיקתו של בית-משפט זה כי על מדיניות הענישה לשקוף את הסכנה הגדולה הטמונה בעבריותן הכלכליות לפרט ולציבור אחד, ואת יסוד ההרതעה הנדרש ביחס לביצועה". (רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (15.4.04)).

נסיבות ביצוע העבירה:

9. הנואם לא הבHIR מהי הסיבה שהביאה אותו לביצוע העבירות זולת טענה כללית למצב כלכלי קשה. מובן שאין בכך להוות נסיבה מוקלה, שהרי המס שעוסק גבוה מהצריך מוחזק בידי לצורך העברתו ל קופת שלטונות המס.

10. בעניין זה ברוי שינה חשיבות לשאלת מהו סכום המס שלא דוח (או לא הועבר במועד). במהלך טיפוליה בבקשת המאשימה לטען כי לפי מחשבי מע"מ קביעות המס הממוחשבות עומדות על סך של 124,000 ₪. הערתי לב"כ המאשימה שהנתנו לא פורט בכתב האישום המתוקן בו הודה הנואם ומשכך לא ניתן לכלול בטיעונים לעונש נסיבה חמירה זו. ב"כ המאשימה קיבלת את הערתי ולא הוסיפה לטען בנושא. עם זאת רأיתי לצין כי גבוה המס שהוא צריך נאשם לשלם על פי הדוחות שלא הגיע במועד, הוא נסיבה הקשורה לביצוע העבירה (סעיף 40ט(4) לחוק העונשין). משכך, מדובר בנושאים שאמורים להיות מצוינים בכתב האישום ולהיקבע בשלב בירור האשמה (סעיף 40(א) לחוק העונשין). אכן, בית המשפט רשאי להתריר למי מהצדדים להביא ראיות הקשורות לביצוע העבירה גם בשלב הטיעונים לעונש, אך זאת רק אם "שוכנע כי לא הייתה אפשרות לטען לגבייה בשלב בירור האשמה" (סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין; ע"פ 5841/14 ארkan נגד מדינת ישראל (8.7.2015); ע"פ 4289/14 אורן חנוכה ושושן ברבי נ' מדינת ישראל (21.1.15)). בណדון, לא בבקשת המאשימה להוכיח נסיבה זו כלל, אלא רק להביא את הסכם כעובדת. מובן שזאת אין להתריר, שהרי הדבר לא הוכח.

11. לאור תוצאה זו, בית המשפט נותר ללא נתונים מלאים באשר לגובה סכומי המס שהוא על הנואם לשלם. הדבר אינו רצוי, אך תוצאה זו מתחייבת לאור הנתונים החסרים שהציגה המאשימה ובורור שכח פועל לטובת הנואם ולא לחובתו. ציינתי דברים אלו, שכן אין זה התיק היחיד שבו עלתה שאלת זו (ראו למשל דברים שציינתי בת"פ 931-05-13 מדינת ישראל (מע"מ עכו) נ' אסדי (14.7.16)) וראוי שהמאשימה תקפיד לכלול נתונים במסגרת כתוב האישום על אודות גבוהה המס שלא שולם (או לא דוח) במועד.

12. **מדיניות הענישה:** בתי המשפט הדגישו פעמיחר פעם את החומרה היתרה שיש ליחס לעבירות מס. אי תשלום מס אמיתי, גורם לנזקים כלכלייםכבדים למשק המדינה:

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבזה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה ... כבר נאמר לא אחת בפסקתו של בית-משפט זה כי על מדיניות הענישה לשקוף את הסכנה הגדולה הטמונה בעברינות הכלכלית לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד הרתעה הנדרש ביחס לביצועה". (רע"פ 512/04 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (15.4.04)).

לצורך בחינת מדיניות הענישה הניתנת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים:

רע"פ 6901/16 **פוחחות נוצרת נ' מדינת ישראל** (27.9.16), בו נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו - 8 חודשים מאסר בפועל - בגין הרשעה ב-29 עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ שהתרחשו על פני מספר שנים.

רע"פ 4173/15 **אחמד אבו הלאל נ' מדינת ישראל** (29.6.15), בו נדחה ערעור הנאשמים על חומרת עונש - 8 חודשים מאסר בפועל - בגין הרשעתם ב-26 עבירות לפי סעיף 117(א)(6). בית המשפט העליון התייחס לחומרת העבירות וריבוי המעשים הגם שסקומם לא הוכח וכן לעובדה שהמחלל לא הוסר.

רע"פ 11/1676 **ספקירתי המוקד המרכז בע"מ נ' מדינת ישראל** (19.2.12) בו נדחתה בקשה רשות ערעור של נאשם על חומרת עונשו - 6 חודשים מאסר בעבודות שירות - בגין הרשעתו ב-35 עבירות לפי סעיף 117(א)(6) לחוק המע"מ. יצוין כי הנאשם לא פעל להסיר את המחדלים.

13. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא עניינו (30 עבירות כאשר הסכם לא הוכח) המהוות איורע אחד, נع בין מספר חודשים מאסר שניית לשאת אותם בדרך של עבודות שירות ועד 15 חודשים מאסר בפועל.

קביעת עונשו של הנאשם

14. אקדמי ואומר כי אין סבור שיש מקום במקרה זה להעדיף את שיקולי השיקום על פני שיקולים אחרים. במקרה זה הבכורה חייבת להינתן לשיקולי הಹילה וזו את מבלי להתעלם מנתוני האישים של הנאשם. נפסק לא אחת כי בעבירות פיסקליות יש לבקר את שיקולי הגמול וההרתעה על פני נסיבותיו האישיות של העבריין (רע"פ 2638/13 **אלי עובדיה נ' מדינת ישראל** (28.4.13)). בכל מקרה, לא נתען כלל לסתוכו שיקום ולא הובאו נתונים בנוגע. לאור כך, על עונשו של הנאשם להיגזר בגדרי המתחם שנקבעו.

15. לצורך קביעת עונשו של הנאשם נתתי דעתך לעברו הפלילי שהתיישן וככלל הרשעה אחת בעבירות שאין עבירות מס. עם זאת, עברייני המס לרוב הנם אנשים "נורמטיביים" היינו נעדרו עבר פלילי ובענין זה נפסק כי עבירות אלו, המכונות עבירות "צוארון לבן", חמורות לא פחות מגניבה "רגילה". האחד גונב מחבריו והשני מהקהפה הציבורית. האחד עושה זאת ברחוב והשני ממשרדו בגין רווהה (ע"פ 624/80 **חב' וייס ארנסט בע"מ נ' מדינת ישראל**, פ"ד

לה (3) (211-217).

16. בצד קביעות אלה ראוי למת את הדעת במצבו הכלכלי של הנאשם ומשפחותו. מהמסמכים שהוגשו עולה כי כנגד הנאשם ואשתו עומדים תיקי הוצאה רבים בגין חובות גבוהים. עוד עולה מדבריו של הנאשם וסנגורו כי העסק המדובר נסגר וכיום הנאשם עובד אצל אחיו כ司机 במטרה לשקם את חייו ולהחזיר את החובות שצבר. הבאתו עוד בחשבון את הפגיעה שתגרם לנ�新 ומשפחותו בשל העונש שיטול.

17. עם זאת, לא ניתן להתעלם מכך שהנאשם לא עשה עד היום דבר לצורך הסרת המחדל. מדובר בתקופה ארוכה מאוד (הכוללת שלוש שנים בהן היה התקף הפלילי תלוי ועומד נגדו) בה הנאשם לא טרח להסיר ولو חלק מהմחדלים. על חשיבות הסרת המחדל נאמר כך: "... הסרת המחדל הינה הביטוי האולטימטיבי לליקחת אחריות והכרה בחטא, לצד הפן האופרטיבי והמעשי שיש בה, דהיינו השבת הנמק באופן שהקופה הציבורית קיבלה בחזרה מה שנגרע ממנו". (עפ"ג 47301-01-14 **רשות המיסים, יחידה המרכזית איזור מרכז ותיקים מיוחדים נ' פ.מ.מ בע"מ**, (16.6.14)). ראו גם רע"פ 4173/15 **אבו הלאל נ' מדינת ישראל** (29.06.2015):

"במקרה שלפניו מדובר בбиoux 26 עבריות לאורך תקופה ארוכה מאוד של אי הגשת דו"חות כנדרש בדיון. אין חולק כי מדובר בנ吐נים חמורים הן מבחינת כמות העבריות והן מבחינת אורך התקופה, ועל כן אין בידי לקבל את טענות המבוקשים בדבר היוות העבריות מצויות במדד הנמור של חוק המע"מ. בנסיבות אלה, אף אם היה דבר בטענה זו של המבוקשים, יש לשים דגש על חומרת הנسبות. لكن מצטרפת העובדה כי המבוקשים קיבלו דוחות רבים מאוד לשם הסרת מחדליים, ועד ליום זה הם טרם עשו כן. למעשה, פניהם משורת הדיון, ניתנה למבוקשים ארכה נוספת נספתק אף בבית משפט זה, וגם במהלך המבוקשים לא עמדו בהצהרותיהם והם טוענים כי מחדליים יוסרו ב-24 שבועות נוספים. סבורני כי אין מקום להארכות נוספות, ולעובדה כי המבוקשים עדין לא הסירו את מחדליים יש משקל".

18. סיכומו של דבר, לאחר שבנתתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. מאסר למשך 5 חודשים. המאסר ירוצח בדרך של עבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה וזאת החל מיום 7.9.17. מובהר לנאמן שעליו לבצע את העבודות על פי הוראות הממונה ואם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיען מנהלית והוא ישא ביתרת התקופה בבית מאסר.

ב. מאסר על תנאי למשך 3 חודשים כאשר התנאי הוא שלא עבר בתווך
שנתיים אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 40 ימי מאסר תMOREתו. הקנס ישולם ב-20
תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.8.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם תשלום
אחד או יותר במועדו, תועמד היתרה לפירעון מיד.

המצוירות תשלח את גזר הדין לממונה לעקב.

קיימת זכות ערעור בתווך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד تمוז תשע"ז, 18 יולי 2017, במעמד הצדדים.